

Державний вищий навчальний заклад
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ПІДПРИЄМНИТВО»

Затверджую:

Ректор ПДТУ

_____ В.С.Волошин
« ____ » _____ 2017 р.

ПРОГРАМА

матеріалів для вступного іспиту
студентів денної та заочної форм навчання
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітня програма: «Інтелектуальна власність»,
«Якість, стандартизація та сертифікація»

Маріуполь, 2017

Програму розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» на базі освітніх програм підготовки бакалаврів, а також на підставі робочих навчальних планів ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» за відповідними фахами, розробок науковців, власного досвіду кафедри економічної теорії та підприємництва.

Метою є перевірка у студентів системи спеціальних знань та практичних навичок у сфері управління інтелектуальною власністю, з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, а також практичної діяльності в галузі якості, стандартизації та сертифікації.

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності. Інтелектуальна власність як право.

Еволюція інтелектуальної власності. Еволюція промислової власності. Еволюція авторського права і суміжних прав. Еволюція інтелектуальної власності в Україні

Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави. Соціально-економічні стратегії в країнах світового товариства. Роль промислової власності у економічному розвитку. Авторське право і розвиток культури. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави. Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти промислової власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Об'єкти авторського права і суміжних прав. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Система законодавства України про інтелектуальну власність. Державна система правової охорони інтелектуальної власності. Міжнародна система інтелектуальної власності.

Тема 2. Система захисту прав інтелектуальної власності

Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення. Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності. Категорії спорів. Форми, порядки та способи захисту права інтелектуальної власності. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі його створення. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі набуття прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі захисту прав. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі утилізації. Управління об'єктом інтелектуальної власності на етапі використання прав. Способи захисту права інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.

Тема 3. Авторське право. Об'єкти та суб'єкти авторського права

Джерела авторського права. Поняття автора та авторського права на твір. Умови виникнення авторського права на твір. Співавторство. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Зміст та умови дії авторського права. Похідні, залежні та складені твори. Твори, що не є об'єктами авторського права. Розподіл майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних коштів.

Майнові та особисті немайнові права автора на твір. Порядок державної реєстрації авторських прав на твір. Основні документи, о потрібні реєстрації авторського права. Відомості, що можуть бути занесені до Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір та Державного реєстру договорів. Підстави для занесення до державних реєстрів змін.

Поняття авторських договорів, умови виникнення та оформлення. Ставки авторської винагороди. Випадки, коли допускається використання творів або окремих їх частин без згоди автора. Строк охорони авторського права.

Тема 4. Поняття та джерела права промислової власності

Поняття промислової власності. Система нормативних актів, що регулює відносини у сфері промислової власності. Перелік об'єктів промислової власності. Співвідношення понять «науково-технічна діяльність» та «промислова власність». Причини, з яких не всі результати науково-технічної діяльності автоматично стають об'єктами промислової власності.

Поняття винаходу та вимоги до нього. Об'єкти винаходу, види об'єкта винаходу (пристрій, речовина, штами мікроорганізмів, культури клітин чи тварин, способи, застосування раніше відомих продуктів чи способів за новим призначенням). Поняття корисної моделі та вимоги до неї. Визнання корисної моделі промислово придатною. Поняття промислового зразка. Відмінність промислового зразка від корисної моделі. Властивості та вимоги до промислового зразка. Визнання промислового зразка таким, що має промислове застосування. Об'єкти, що не можуть одержати правової охорони як промислові зразки..

Тема 5. Загальні поняття з теорії контролю якості продукції

Основні поняття якості продукції. Історичні питання виникнення і розвитку сертифікації. Актуальність і необхідність сертифікації продукції. Основні показники якості продукції. Етапи формування якості: початкова стадія, технічне завдання, замовник, розробник, виготівник. Зміст оцінки рівня якості продукції. Методи визначення значень показників якості продукції.

Тема 6. Методи оцінки якості продукції

Рівень якості продукції. Рівень якості продукції Комплексний метод. Змішаний метод. Карта технічного рівня і якості продукції. Галузева система управління якістю продукції (ГС УЯП). Єдиної системи державного управління якістю продукції. Якість і конкурентоспроможність продукції. Міжнародні стандарти ГКО серії 9000 по управлінню якістю продукції.

Тема 7. Організація і види технічного контролю якості

Статистичний і вхідний контроль якості продукції. Контрольна карта. Проба. Вибірка. Потік продукції. Статистичне регулювання технологічного процесу. Методи відбору одиниць продукції. Вхідний контроль. Вибірковий контроль. Статистико-математическая обробка результатів спостережень за якістю продукції.

Тема 8. Сертифікація продукції і послуг

Основні поняття. Методи підтвердження відповідності об'єктів. Законодавча база сертифікації. Законом «Про захист прав споживача». Обов'язкова сертифікація. Добровільна сертифікація. Випробувальні лабораторії.

Тема 9. Державна система сертифікації УкрСЕПРО

Державна система сертифікації УкрСЕПРО. Основні стандарти системи сертифікації УкрСЕПРО. Національна система сертифікації та її структура.

Тема 10. Порядок проведення сертифікації

Нормативні, організаційно-методичні документи. Економічні взаємини в процесі сертифікації продукції. Структура органу по сертифікації.

Науково-технічне забезпечення сертифікації. Засоби контролю.

Математичний апарат для оцінки показників надійності застосування статистичного контролю і статистичного регулювання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності / Навчальний, посібник. - К.: "Інст. інтел. власн. і права", 2005. -112 с.
2. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: у 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. - Т.1. Право інтелектуальної власності. - К.: Видавничий дім; "ІнЮре", 1999. -500с. Т.2. Авторське право і суміжні права. - К.: Видавничий дім; "ІнЮре", 1999. -460 с. Т.3. Промислова власність. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.-656 с. Т.4.

Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік та оподаткування. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999. - 384 с.

3. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О.Довгий, В.О.Жаров, В.О.Зайчукта ін. - К.: Форум. 2002. - 319 с.

4. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права. - К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2004. - 260 с.

5. Кожарская И.Ю., Прахов Б.Г. Патентное право. - К.: Инст. інтел. власн. і права, 2003. - 140 с.

6. Тофило А.В. Экспертиза объектов интеллектуальной собственности: заявки на изобретения и полезные модели. - К.: Инст. інтел. власн. і права, 2004. - 176 с.

7. Бутнік-Сіверський О.Б. Економіка інтелектуальної власності. К.: Інст. інтел. власн. і права, 2004. - 296 с.

8. Цыбулев П.Н. Оценка интеллектуальной собственности. - К.: Инст. інтеп. власн. і права, 2003. - 184 с.

9. Цыбулев П.Н. Маркетинг интеллектуальной собственности. - К.: Инст. інтел. власн. і права, 2004. - 188 с.

10. Зинов В Г. Управление интеллектуальной собственностью. - М.: Дело, 2003. - 512 с.

11. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. - К.: Инст. інтел. власн. і права, 2004. - 64 с.

12. Шендзележ Н. Системы качества в европейских странах. Материалы семинара «Системы качества в сварочном производстве»/ Гливице.- Ин-т сварки.- МАС.- 1994.

13. Девид Бодди. Основы управления качеством. - Санкт-Петербург, "Питер", 1999. - 256 с.

14. Конспект лекції Швець Г.О. з курсу «Введення до інтелектуальної власності» [Електроний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pstu.edu/>

15. Конспект лекцій по курсу «Качество, сертификация и аттестация сварочного производства» для студентов специальности 7.05050401, 8.05050401 – «Технология и оборудование сварки» дневного и заочного обучения / составитель Миронова М.В. – Мариуполь, ПГТУ, 2010.- 43 с.

Голова фахової комісії спеціальності
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»

Л. Г. Капранова